

Effective pedagogy (developing interactive methods in pedagogy)

Leudita Doçaj¹, Borana Doçaj²

¹Albanin University, Blv.Zogu I-rë Tiranë/Albania, l.docaj@albanianuniversity.edu.al

² Komisioni i Prokurimit Publik, Blv.Dëshmorët e Kombit nr.1 Tiranë/Albania ,
borana.docaj@kpp.gov.al

Abstract

Followed by the importance of the reform of the Ministry of Education and Science on the democratization of the system of teaching in Albania, this study will highlight the importance that universities give to create a professional and ethical climate in this process, the influence of their motivation , emphasizing the care about the students.

The study mainly focuses on some concepts closely linked with the issue of interactive teaching in auditorium. Here we note that today's teaching can easily be called interactive because students are encouraged to engage in a more active manner in the whole process of teaching and learning. Teachers, through the use of new technology or in other words, the art of the communication, present a new culture, creating an environment where students can express their opinions freely, interact and communicate ideas with each other, be divided into groups, and so that all can learn from each other. This is important today in the context of a European development of our country ,through the new generation communication in a multicultural society tomorrow.

Further, it will be argued the importance that teachers have to manage their lectures so that students can actively participate, without thinking that it will go wrong in front of their professors or other students in the class . It will see the problematic communication between the instructor and the student in the role of a facilitator and not the obstacle, in order to motivate and encourage students to actively participate in the lessons , debates, discussions, emphasizing their motivation through the art of communication to achieve common goals.

Keywords: *universities , students , teachers , new technology ,communication .*

Permbledhje

Ndjekur nga rëndësia e reformave të Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës mbi demokratizimit e sistemit të mësimdhënies në Shqipëri, ky studim do të theksojë rëndësinë që Universitetet i jepin krijimit të një klime dhe etike profesionale në këtë proces, ndikimi i madh i tyre në motivim, duke theksuar kujdesin ndaj studentëve të tij.

Studimi kryesisht fokusohet në disa koncepte të lidhura ngushtë me çështjen e mësimdhënies interaktive në auditor. Këtu theksohet se mësimdhënia e sotme mund të quhet lehtë interaktive, pasi studentët inkurajohen që të angazhohen në një mënyrë sa më aktive në gjithë procesin e mësimdhënies-mësimnxënies. Mësimdhënësit, me anë të përdorimit të teknologjisë së re apo e thënë ndryshe, artit të shkencës së komunikimit, prezantojnë një kulturë të re, duke krijuar një mjedis ku studentët mund t'i shprehin lirshëm mendimet e tyre, të ndërveprojnë dhe të komunikojnë me idetë e njëri-tjetrit, të ndahen në grupe, dhe kështu të gjithë të mësojnë nga njëri-tjetri. Kjo është e rëndësishme sot në kontekstin e një zhvillimi evropian të vendit tonë, përmes komunikimit të brezave të rinj në një shoqëri shumëkulturore nesër.

Më tej, do të argumentohet rëndësia se mësimdhënësit duhet t'i menaxhojnë ligjëratat e tyre në mënyrë që studentët të marrin pjesë aktive, pa menduar se do të gabojnë para pedagogeve të tyre apo studenteve të tjerë. Do të paraqitet problematika e komunikimit mes pedagogut dhe studentit në rolin e lehtësuesit dhe jo të penguesit, në mënyrë që t'i motivojë dhe nxit studentët që të marrin pjesë aktive në orë, në debate, diskutime, duke theksuar motivimin e tyre përmes artit të komunikimit e për t'i arritur qëllimet e përbashkëta.

Pedagogjia efektive (zhvillimi i metodave interaktive ne mesimdhenie)

Mësimdhënia është një proces dhe jo një produkt, ndaj si e tillë, ajo zhvillohet dhe ndryshon me kalimin e kohës. Pedagoge te ndryshem levrojme metoda te ndryshme nga njeri tjetri, jo vetem nga eksperinca e tyre, jashtë dhe brenda auditorit. Megjithatë, jo të gjithë pedagogët rriten në profesionin e tyre. Rritja dhe përmirësimi vijnë përmes përvojës, teorisë dhe reflektimit. Kërkues dhe studiues të ndryshëm bien dakord se një mësimdhënie cilësore përfshin disa komponentë si:

- krijimi i një ambienti pozitiv dhe dashamirës në auditor;
- motivimi i pjesëmarrjes së studentëve;
- nxitja e konkurrencës dhe e sfidës akademike;
- përgjigjja ndaj nevojave që kanë studentët për të mësuar;
- korrektësia në vlerësimin e aftësive të tyre.

Indikatorët e një mësimdhënie cilësore mund të përfshijnë:

- zgjedhjen efektive të materialeve studimore;
- organizimin e leksioneve në bazë të një informacioni të bollshëm dhe relevant;
- aftësitë për të komunikuar efektivisht;
- njohuritë dhe entuziazmi për subjektin e leksioneve;
- përgjegjshmëria mbi opinionet dhe kërkesat e studentëve.

Por sa i rëndesishem eshte komunikimi ne kete proces?

Interaktiviteti

Shumica e njerëzve sot, pavarësisht nëse ato kanë fëmijë që studiojnë ose jo, do të ketë kuptuar se auditorët janë ndryshe, ose se edhe metodat e mësimdhënies kanë ndryshuar shumë vitet e fundit. Në fakt koncepti i mësimdhënies ka ndryshuar, duke prezantuar dhe bashkëpunuar më së miri gradualisht me teknologjinë. E gjitha kjo sot ofron më shumë.

Teknologjia Interactive duket të jetë mjaft e përhapur në këtë proces dhe për një arsye shumë të mirë. Komunikimi interaktiv premtan shumë për të ardhmen e mësimdhënies. Ndonjëherë ai mund të jetë një betejë në angazhimin e studentëve për të prezantuar dhe marrë njohuritë në auditor.

Duke prezantuar lloje të ndryshme të teknologjisë gjatë mësimdhënies, duke ju dhënë një rol primar gjatë këtij procesi, tepër inkurajuese për mësimdhënësit se më parë, nuk ka dyshim në efektin pozitiv që do të ketë në cilësinë e mësimdhënies që ata mund të ofrojnë. Vetëm imagjinoni, në qoftë se ju ofrohet një mësim, ku shënimet janë shkruar në një bord shkumës normal ose një tjetër, ku gjatë komunikimit është përdorur teknologjia interaktive, cili do të ishte me I efektshëm? Fuqia e përdorimit të teknologjive të reja tregon se shumë auditorë tashmë janë praktikantë të përhershëm të tyre, duke u bërë metoda e preferuar e mësimdhënies. Do të jetë interesante të shihet se si këto metoda të zhvillohet akoma më tej në të ardhmen.

Përdorimi i këtyre mjeteve do të thotë që mund të përmirësojë rrjedhjen e mësimëve dhe të bëjë përvojën e të mësuar më shumë i efektshëm për të gjithë të përfshirë. Ndryshimet e bëra në informacionin e këtyre formateve, projektuar mbi whiteboard nga kompjuterat, mund të ruhen dhe të përdoren përsëri në mësim të ardhmen. Aftësia për të bërë ndryshime të menjëhershme në dokumentet kursen kohë dhe është shumë efikas, i menjëhershëm dhe praktik njëkohësisht. Këto menyra Interactive kanë potencial të përmirësojnë mësimdhënien dhe të nxënimit duke përmirësuar të kuptuarit e koncepteve të reja dhe rritjen e motivimit e nxënësve dhe përfshirje. Përdorimi i tyre con ne nje nivel interaktive të larte, që do të thotë që procesi i mësimdhënies të jetë më shumë emocionuese dhe angazhimi i studentit të rritet ndjeshëm.

Mësimdhënia interaktive mund të realizohet duke përdorur metoda të ndryshme si përfshirë prezantime interaktive dhe pamore me ngjyra. Shembuj të tillë efikas dhe tërheqëse në të njëjten kohe ka plot, si metoda që përdoren gjerësisht sot në mësimdhënien shqiptare. Në auditorët tona, nëse kompjuteri i përdorur është e lidhur me folës dhe një DVD ose video, atëherë multimedia mund të përfshihet gjithashtu, me një efekt shumë profesional.

Një mënyrë tjetër e realizimit me efektshmeri dhe interaktivitet më të larte është edhe kur kompjuteri i përdorur gjatë lesionit është i lidhur në internet. Kështu mund të navigojmë në faqet e internetit me të rëndësishme, të përzgjedhura me parë nga pedagogu, për të forcuar dhe rritur me temën që prezantohet. Mësimi mund të përforcohet me lojra dhe kuize të shpejtë.

Të jesh në gjendje të komunikosh me studentet në mënyra të ndryshme e bën më të lehtë për të siguruar që kjo audiencë është e interesuar. Në këtë mënyrë ata mund të angazhohen, duke përdorur mjete dhe forma të ndryshme të cilat ndihmojnë për të mbajtur vëmendjen e tyre. Kështu është e sigurtë se gjithëpërfshirja e tyre do të jetë tepër pozitive dhe e larte. Komunikimi Interactive kombinuar me teknologjinë jep një kontribut të rëndësishëm për prezantimin e informacionit të ri, modelimit e koncepteve të reja dhe të proceseve, duke krijuar simulimet, nxitjen e diskutimit dhe shpjegimin e ideve të reja. Studentet gjithashtu mund të marrë kontrollin e teknologjise se përdorur dhe të përdorin platformën që të paraqesin idetë e tyre me pjesën tjetër të klasës për diskutim. Kjo i inkurajon ata të punojnë së bashku për të kuptuar lëndën dhe lejon mundësi për shqyrtimin dhe reflektimin e çdo gjë mësuar në auditor.

Kështu mësimdhënia e sotme mund të quhet lehtë interaktive, pasi studentët inkurajohen që të angazhohen në një mënyrë sa më aktive në gjithë procesin e mësimdhënies-mësimnxënies. Mësimdhënësit, me anë të përdorimit të teknologjisë së re apo e thënë ndryshe, artit të shkencës së komunikimit, prezantojnë një kulturë të re, duke krijuar një mjedis ku studentët mund t'i shprehin lirshëm mendimet e tyre, të ndërveprojnë dhe të komunikojnë me idetë e njëri-tjetrit, të ndahen në grupe, dhe kështu të gjithë të mësojnë nga njëri-tjetri. Kjo është e rëndësishme sot në kontekstin e një zhvillimi europian të vendit tonë, përmes komunikimit të brezave të rinj në një shoqëri shumëkulturore nesër.

Menaxhimi i ligjëratave nga vetë pedagogët

Por sa i rëndësishëm është menaxhimi i ligjëratave të dhëna nga vetë pedagogët? Më tej, do të argumentohet rëndësia se mësimdhënësit duhet t'i menaxhojnë ligjëratat e tyre në mënyrë që studentët të marrin pjesë aktive, pa menduar se do të gabojnë para pedagogëve të tyre apo studentëve të tjerë.

Do të paraqitet problematika e komunikimit mes pedagogut dhe studentit në rolin e lehtësuesit dhe jo të penguesit, në menyre që t'i motivojë dhe nxit studentët që të marrin pjesë aktive në orë, në debate, diskutime, duke theksuar motivimin e tyre përmes artit të komunikimit e për t'i arritur qëllimet e përbashkëta.

Gjëja e parë për të realizuar në një ore interaktive është se nuk është diçka e re apo misterioze. Nëse një mësues bën pyetje në klasë, apo cakton detyrat dhe i kontrollon, apo të bëjë diskutime, atëherë ky proces është interaktiv. Në thelb, mësimi interaktiv është vetëm duke u dhënë studentëve diçka për të bërë, duke u kthyer atë që ata kanë bërë, dhe pastaj ta asimilojnë atë. Deri këtu, ky proces është mëse normal.

Gjithsesi komunikimi nderaktiv nuk është gjithmonë i lehtë. Ka disa shkaqe të mundshme të cilat e pengojnë studentin këtë proces si:

- të mos ketë kuptuar një concept të rëndësishëm të shpjeguar më parë dhe kështu vazhdimi është i pakapshëm kollaj
- të ketë humbur një informacion të mëparshëm, kështu që strukturat konceptuale në të cilën është bazuar leksioni mungojnë,
- mungesa e interesit, motivimin, ose dëshira për të bërë përpjekje mendore për të ndjekur prezantimin, të kuptojnë argumentet, dhe të vleresojnë konkluzionet.

Dy aspekte të rëndësishme akademike janë: metodologjia e mësimdhënies dhe marrëdhëniet pedagog-student. Si do ta ngrinte cilësinë e mësimdhënies dhe ofronte një realitet tjetër në marrëdhëniet pedagog-student? Në realizimin e këtij binomi vërehën 4 parime që garantojnë këtë sukses:

Së pari, është karakteri “pluralist” i informacionit. D.m.th. studenti ekspozohet para të gjitha pikëpamjeve, rrymave a teorive që popullojnë tregun e ideve, debateve teorike apo zgjidhjeve praktike, nepermjet cilësise se përgatitjes akademiko-profesionale të profesorit dhe liria e shprehjes.

Parimi i dytë lidhet me atë se si konceptohet mësimdhënia. Pedagogu nuk duhet paraqitur apo vlerësuar si i “gjithëpushetshëm” në auditor. Ai stimulon debatin, pjesëmarrjen aktive të studentit, nxitjen e të menduarit në mënyrë kritike dhe përpunimin e informacionit. Ajo që ndikon në një mësimdhënie efektive e cilësore është, së pari, komunikimi i hapur dhe i lirë, i paparagjykuar nga vetë pedagogu apo edhe studentët e tjerë. Së dyti, roli prej “moderatori” i profesorit. Ky vërtet ofron hapësirë për debat dhe artikulum pikëpamjesh të ndryshme.

Parimi i tretë, lidhet me mënyrën se si konceptohet komunikimi në të shkruar. Janë percaktuar dhe pranuar disa norma të pranueshme dhe të detyrueshme se si shkruhet, mendohet, kritikohet, strukturohet apo eksplorohet dhe paraqitet një temë. Mendimi kritik dhe proceset e përfshira në të janë elementë thelbësorë të programit mësimor universitar dhe kualifikimit pasuniversitar të studentëve. Në asnjë nivel tjetër si në atë universitar, nuk është më i rëndësishëm aplikimi i të menduarit në mënyrë

kritike Futja e lendeve te tilla si “Shkrim akademik” apo edhe lëndë të tjera komunikimi rrisin së tepërmi cilësinë e komunikimit pedagog-student, duke i ndihmuar këta të fundit në formimin e aftësive menaxheriale nesër në karrierën e tyre.

Parimi i katërt lidhte me atë se si konceptohen marrëdhëniet pedagog-student. Ky gjykohet tw jetw njw raport I hapur, professional dhe shoqwrw njwkohwsisht. Në këto marrëdhënie sundon toleranca, fleksibiliteti, qartësia për raportin të drejta - detyrime dhe vlerësimi shumëkomponentësh.

Ndikimi i vlerësimi te performancës së shkollave apo Universiteteve tek performanca e vetë studentit

Faktori më i rëndësishëm dhe unikal që përcakton cilësinë e nxënies së nxënësit është cilësia e mësuesit të tij/e thënë ndryshe vlerësimi i performancës së mësuesit. Mësimdhënia dhe arsimit plotësojnë aspektet ekonomike dhe kulturore të një shoqërie të bazuar në dije dhe për këtë arsye duhen parë në kontekstin e tyre social. Mësuesit duhet të jenë të aftë:

- *Të punojnë me të tjerë*
- *Të punojnë me njohuritë, teknologjinë dhe informacionin*
- *Të punojnë me dhe në shoqëri*

Dhe mbi bazën e atyre vlerësimeve ne ose ata krijojmë bindjet për njerëz, për dukuri natyrore a shoqërore, për objekte, për etosin e shoqërisë, shkollës, për arritjet shkencore, etj. Gjatë shkollimit vlerësimi është i përditshëm dhe përfshinë arritjet në të nxënit dhe veprime te tjera psikologjike, etike, edukative, etj.

Matja përdoret për qëllime të ndryshme

- **Mësimore:** siguron të dhëna për përparimin e nxënësve duke përfshirë edhe materialet mësimore, motivimin etj.
- **Diagnostikuese:** maten njohurit, aftësitë, anët e forta e anët e dobta të nx. e të mësimdhënies.
- **Orientuese:** maten interesat për punë për punë të nxënësit; maten cilësi të zhvillimit vetjak të nxënësit.
- **Administrative:** sigurohen të dhëna për personelin, nr. të nxënësve, buxhetin etj.
- **Për politikën arsimore:** sigurohen të dhëna për efektshmërinë e sistemit arsimor dhe ecuria e zhvillimit te tyre.
- **Kërkimore:** sigurohen të dhëna kërkimore për përparimin e mëtejme të shkollës.

Këto tipe informacioni kanë të bëjnë me :

- qëllimet e nje shkolle/universiteti
- strategjite dhe planet e tij
- procesin e zbatimit
- rezultatet e zbatimit te tij

Por përse do të ndikonte ky vlerësim i performancës së një mësuesit në performancën e vetë nxënësit/studentit si dhe të vetë shkollës/universitetit më pas? Janë disa rezultate të këtij procesi kaq të rëndësishëm, të cilat qëndrojnë të lidhura for me njëra-tjetrën si:

- Gjykon vlerat dhe meritat, është proces krahasimi, gjykon vlerat mbi bazën e informacionit të grumbulluar nga procesi i matjeve dhe vrojtimit
- Vlerat i gjykon përkundrejt një standarti
- Mbështetet në evidencën e brendshme dhe në kritere të jashtme
- Shërben për të sjellë përmiresime
- Shërben për të përcaktuar arritjet
- Siguron informacion për vendimmarrësit
- Siguron informacion për të interesuarit
- Shërben për të ushtruar autoritetin
- është product
- Që një vlerësim të jetë i vërtetë, ai duhet të bazohet në matjen objektive, të saktë, të vlefshme, të besueshme.

Në nivelin shkollor vlerësimi përmbushë pesë nevoja kryesore. Sipas D. Nevo ato kanë të bëjnë me vendimmarrjen, përmirësimin, përgjegjësinë e llogaridhënien, profesionalizmin dhe certifikimin. Një vlerësim i tillë i performancës së mësuesit dhe të vetë Universitetit do të ndihmonte në kuptimin e thelbit të procesit të vlerësimit si një proces sistematik, që mbledh informacione për objektet arsimore dhe gjykon vlerat dhe meritat e tyre.

- Nxënësit dhe arritjet e tyre nuk duhet të jenë i vetmi objekt vlerësimi në shkollë.
- Rezultatet dhe ndikimi nuk duhet të jetë e vetmja gjë që duhet shqyrtuar kur vlerësojmë një program, një projekt ose një objekt tjetër të shkollës.
- Vlerësimi i shkollës duhet kryer për qëllime formuese dhe përmbledhese duke siguruar informacion për planifikimin, përmirësimin, por edhe për certifikimin dhe përgjegjësinë.
- Nuk duhet gjykuar cilësia e shkollës, mësuesit, nxënësit dhe program vetëm duke u bazuar në një kriter të vetëm.
- Për të drejtuar një vlerësim të dobishëm në shkollë është e nevojshme të përdoret një tërësi mjetesh dhe procedurash kërkimore që përdoren në shkencat e edukimit, duke u përshtatur me nevojat e shkollës.
- Në vlerësimin në bazë shkolle, vlerësimi i brendshëm është kushti parësor për një vlerësim të jashtëm të dobishëm.

Si përfundim, theksohet edhe një herë rëndësia se mësuesit duhet t'i menaxhojnë ligjëratat e tyre në mënyrë që studentët të marrin pjesë aktive, pa menduar se do të gabojnë para pedagogëve të tyre apo studenteve të tjerë. Janë të shumta problematikat e komunikimit mes pedagogut dhe studentit në rolin e lehtësuesit, duke e gjykuar këtë rol si mbështetës, stimulus, motivues, dhe jo të penguesit, në mënyrë që t'i motivojë dhe nxitë studentët që të marrin pjesë aktive në orë, në debate, diskutime, duke theksuar motivimin e tyre përmes artit të komunikimit e për t'i arritur qëllimet e përbashkëta, atë të një brezi të arsimuar, të gatshëm për një performancë të lartë në fushat e ndryshme të jetës profesionale.

Literatura

ISP (2002) “*Vleresimi arsimit*”

IKT (2008) “*Standartet e mesuesit, drejtuesit, trajnerit*” *Raporti kualifikimit QTKA 2008*

SJELLJA ORGANIZATIVE

Procesi i komunikimit ne organizate

Robert Kreitner, Angelo Kinicki

SI TE SILLEMI ME NJEREZIT

Dale Carnegie

Melcrum Publishing Ltd. ëëë.melcrum.com

Scriven, M. dhe Paul, R. (1996). Defining critical thinking: A draft statement for the National Council for Excellence in Critical Thinking.

Thompson, N. (2000). The impact of conflict resolution education on participating students and their families: A qualitative case study.

www.mash.gov.al